

Tistrup anlæg

Bertel Bertelsens gård, der ligger lige nord for anlægget var en gang en herregård, men var da placeret lidt længere mod øst.

Herregården hed Agerkrog.

Den første herremand hed Niels Krag. Han købte den i 1537. Da var der kun 79 tdr. land agerjord, men der var nok af hede udenom, og en herregård var det, og nu kunne han kalde sig "Niels Krag til Agerkrog".

Storhedstiden indtraf med sønnesønnen af samme navn. Han fik stor betydning som sekretær i det danske kancelli og på mange andre felter, og han byggede i årene 1607-09 en vældig hovedbygning. Måske forbyggede Niels Krag sig. I hvert fald blev Agerkrog solgt til Nørholm i 1647.

Så var storhedstiden forbi. For næsten hele hovedbygningen blev brudt ned og brugt ved byggeri på Nørholm.

Og nu nærmer vi os anlæggets historie.

Kammerherren døde i 1879, og frk. Rosenørn overtog Nørholm. Hun var interesseret i plantning, og omkring 1917-18 lod hun det, der nu er anlægsområdet eller det meste af det, plante til med samt yderligere 20 tdr. land vestfor.

En halv snes år senere ønskede hun at sælge gården Agerkrog. I februar 1929 overgik Nørholm, der var stamhus, til fri ejendom ved frk. Rosenørns død, men det er ikke helt rigtigt. Frk. Rosenørn havde tidligere selv har underskrevet det skøde, som gjorde den daværende ejer Bertel Bertelsen til ejer af Agerkrog, matr.nr.1. Den tidligere forpagtergård blev selveje. Men frk. Rosenørn ville dog ikke af med den forholdsvis nyplantede plantage. Den blev skilt fra inden salget.

I foråret 1930 bekendtgjordes i lokale blade, at Agerkrog plantage skulle sælges fra det ophævede stamhus, Nørholm.

Da Tistrup Borgerforening tænkte sig muligheden af, at Tistrup bys borgere kunne have interesse i at erhverve plantagen og omdanne denne til et anlæg for byen, indkaldte foreningen til møde på Afholdshotellet den 8. maj 1930. Der var stemning for sagen, og det blev vedtaget, at man ville forsøge at rejse den fornødne kapital ved at sætte en liste i gang til tegning af bidrag.

På listen kunne man tegne andele af en størrelse på 50 kr., der skulle indbetales med en rate på 10 kr. årligt i 5 år. Der tegnedes straks et beløb på 5.250 kr.

Da man tænkte sig, at ejeren Lensbaron Rosenørn Lehn, Oreby, af pietetsfølelse overfor afdøde frk. Rosenørn Teilmann, der havde anlagt plantagen, var tilbøjelig til at sælge denne til en billig pris, når plantagen derved kunne bevares som sådan.

Der blev afsendt et brev til Lensbaron Rosenørn Lehn, hvor man fra Borgerforeningens side giver udtryk for borgernes interesse og offervilje for at bevare plantagen. Selvom stationsbyen kun bestod af ca. 150 husstande og overvejende fattige folk, var man i stand til at tilbyde en sum på 5.250 kr., vel vidende at dette kun var en lille pris for plantagen.

I et svar fra Rosenørn Lehn til Borgerforeningen så han sig desværre ikke i stand til at kunne afhænde plantagen for det tilbudte beløb.

Borgerforeningen fortsatte tegningen af bidrag til byens erhvervelse af Agerkrog Plantage og fremsendte så et nyt et tilbud på 7.000 kr. for plantagen. Borgerforeningen modtog ikke noget svar på dette brev, men erfarede kort tid derefter, at hele Agerkrog plantage var blevet solgt til Niels Plauborg, Møllegården. Bestyrelsen for Borgerforeningen henvendte sig da til Niels Plauborg og fik en forhandling om køb af en del af plantagen. Det var det stykke, der ligger sydøst for Snorup-Agerkrogvejen i syd og til Agerkrog i nord, og stykket blev købt.

Efter Borgerforeningens køb af en del af den af Niels Plauborg erhvervede plantage modtog Borgerforeningen et brev fra Lensbaron Rosenørn Lehn, hvori han forklarer årsagen til at han har været nødsaget til at afhænde hele plantagen til Niels Plauborg.

Da tegningslisten blev præsenteret for sognefoged Niels Mortensen Pedersen, Agerkrog, erklærede han, at han ønskede at skænke sin eng ved Agerkrog plantage til Tistrup by. I den anledning blev det vedtaget, at Niels Mortensen og hustru udnævntes til æresmedlemmer af Tistrup Borgerforening. Plantagens omdannelse til anlæg og idrætsplads skulle nu påbegyndes. Det blev så

besluttet at nedsætte et udvalg til plantagens omdannelse og forskønnelse. Udvalget kom til at bestå af 5 medlemmer, nemlig læge P.H.Perch, A. Hegtmann, dyrlæge Anthonius, gartner Jensen og Niels Plauborg. Udvalget påbegyndte arbejdet og fik sagkyndig bistand fra havearkitekt G. Boye fra Århus, som fik overdraget arbejdet med at udarbejde planer og tegninger over anlægget. Den endelige plan fra udvalget blev forelagt og godkendt på en generalforsamling i Borgerforeningen i januar 1931.

Fra vedtagelsen og frem til indvielsen af anlægget, som foregik den 29. maj 1932, blev der af udvalget arbejdet ihærdigt med forskellige forslag og planer for det kommende anlæg. I udvalget var der sket en udskiftning, A. Hegtmann havde ønsket at trække sig tilbage. I stedet var bødkermeister J. Christensen blevet indvalgt.

Ved indvielsen af anlægget den 29. maj 1932 var der feststemning i byen.

Mandag den 30. maj kunne man i egnens aviser læse bl.a. ” Tistrup er en vågen og fremadstræbende by, men væksten og fremdriften kræver samling om fællesopgaver, indvielsen i går af det nye anlæg i Tistrup er et smukt eksempel på en sådan fællesopgave, løst helt og holdent ad frivillighedens vej, byens selvbevidsthed har samlet kræfterne, og har skabt et fællesje til glæde for nutiden og fremtiden”.

Indvielseshøjtideligheden havde samlet ca. 300 mennesker, ikke alene fra Tistrup, men også fra de omliggende sogne.

På festpladsen findes en talerstol, bygget af natursten hentet i omegnen. Herfra bød formanden for Tistrup Borgerforening, dyrlæge Anthonius velkommen, særligt til æresgæsterne, sognefoged Niels Mortensen Pedersen og hustru, Agerkrog, der havde skænket et engstykke til anlægget, hvorved det med tiden blev muligt at få en lille sø, idet en bæk løber gennem engen. Ved indvielsen fik man at se, hvorledes søen vil komme til at se ud, idet vandet var stemmet op, så der dannedes en sø lige neden for plantagen, sognefogedparret fik overrakt et synligt bevis i form af et diplom for deres udnævnelse til æresmedlemmer af Borgerforeningen.

(Artiklen om indvielsen kan læses på Lokalarkivet).

Sommeren 1933 blev der afholdt asfaltbal byen til fordel for anlægget.

Sommeren 1934 blev det afholdt sommerfest i anlægget med deltagelse af mange mennesker, men gøglet var der for lidt klasse over.

1930'erne blev der udført arbejder i anlægget og på anlæggelse af sportspladsen (nuværende stadion).

1934 fuldførtes rydning af træer i plantagen, hvor sportspladsen skulle være.

I 1936 færdigplaneres sportspladsen.

i 1939 står der i protokollen: Plantageudvalget (udvalg under Borgerforeningen), havde møde med bestyrelsen for Tistrup Boldklub. På forbehold af generalforsamlingens sanktion oprettedes følgende lejekontrakt mellem plantageudvalget og Tistrup Boldklub.

Agerkrog plantage overlader Tistrup Boldklub den i plantagen anlagte fodboldbane for en årlig leje af 100 kr. - i 10 år. Første gang i januar 1940.

Tistrup Boldklub forpligter sig til, at vedligeholde banen med såning og gødning m. m.

Større arbejder og ændringer, såsom rækværk, klubhus, løbebaner o. lign. skal godkendes af plantageudvalget, men bekostes af Boldklubben.

Boldklubben beholder planeringen, anlæggelsen og vedligeholdelsen af banen denne vederlagsfrit til år 1954.

I en avisartikel kan læse, at der d. 5. juli 1936 blev der afholdt stor sportsdag i Tistrup, der blev en stor succes med et smukt økonomisk resultat, der gik til fordel for anlægget, der var fodboldkamp mellem Esbjerg Mesterrækkehold og Tistrup samt atletik, men der står ikke noget om, hvor det foregår, om det er på det nye stadion eller det er på den gamle fodboldbane øst for byen.

I protokollen står der, at der var mellem 2-3000 mennesker. Om aftenen blev der i anlægget opført det historiske skuespil "Under Oddens Lov", der var skrevet af byens læge P. H. Perch.

Skuespillet blev ifølge avisartiklen overværet af 1000 mennesker.

I 1960 vedtog man på generalforsamlingen i borgerforeningen at udsætte ørreder i søen. Man opfordrede alle interesserede om at støtte sagen med 20 kr. Til gengæld for dette beløb fik man fiskeret én eller 2 dage hver sommer efter nogle års forløb.

I 1964 foretog man indkøb af legeredskaber til legepladsen; 1 rutsjebane, 1 parallelgyng og 1 vippe til en samlet pris på 1820 kr.

Samme år 31. maj var der fiskekonkurrence i anlægssøen, Der blev solgt kort for 195 kr. Præmierne var skænket af forskellige af byens borgere, så hele indtægten kunne gå til indkøb af ørredyngel til udsætning i søen.

Vinderne af konkurrencen var Henning Buch og Lars Sørensen.

Den 10. oktober blev der udsat fiskeyngel for 300 kr.